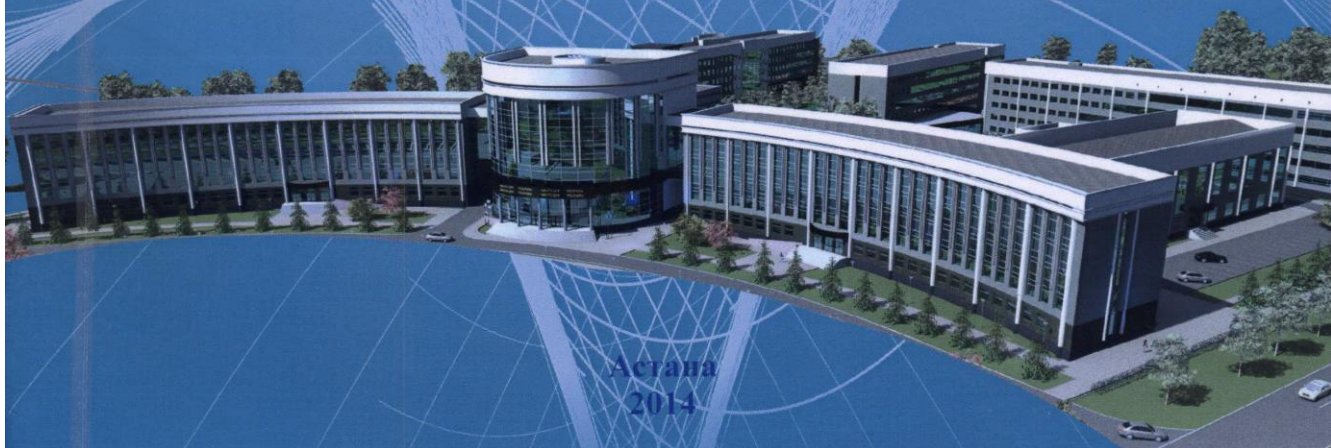




Қазақ технология және бизнес университеті
Казахский университет технологии и бизнеса

«ЖАҢА ЗАМАНҒА –
ОЗЫҚ ТЕХНОЛОГИЯ»

«НОВЫЙ ВЕК –
НОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ»



Астана
2014

Қазақ технология және бизнес университеті

Казахский университет технологии и бизнеса

«ЖАҢА ЗАМАНҒА – ОЗЫҚ ТЕХНОЛОГИЯ»

«НОВЫЙ ВЕК – НОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ»

**XV Республикалық ғылыми-тәжірибелік конференциясының
материалдар жинағы**

Сборник материалов

XV Республиканской научно-практической конференции

**Астана
2014**

УДК 001(063)

ББК 72

Ж 74

Под общей редакцией
д.т.н., профессор **С. Н. Байбеков**

Ответственный редактор
д.б.н., профессор **А. Б. Абжалелов**

Редактор
Кашиева С. Б.

Ж 74 «Жаңа заманға – озық технология»: XV Респ. ғыл.-тәж. конф. материалдар жинағы.=«Новый век – новые технологии»: сборник материалов XV Респуб. науч.-практ. конф. / Астана: Мастер По, 2014.- 364 б.

ISBN 978-601-301-271-1

2014 жылдың 20-21 қарашада өткен «Жаңа заманға – озық технология» атты XV Республикалық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдар жинағы

Сборник материалов XV Республиканской научно-практической конференции «Новый век – новые технологии», проведенной 20-21 ноября 2014 года

УДК 001(063)
ББК 72

ISBN 978-601-301-271-1

Сборник издается в авторской редакции

© **Қазақ технология және бизнес университеті, 2014**

минеральное вещество растения переходит в раствор и состав жидкости обогащается соединением азота, фосфора и калия.

Агрохимическая эффективность органического удобрения в том, что внесением его подсельскохозяйственных культур получают экологически чистую продукцию. В органических удобрениях все питательные минеральные вещества переходят в легкоусвояемую форму растениями, что является основным требованием, предъявляемым к удобрениям. Испытание аналогичных удобрений в количестве 3 тонны на 1га, или разбавленном виде (1:10) 30 т/га повышают урожайность сельскохозяйственных культур на 20-50%. Внесение жидких удобрений в почву способствует сохранению влажности, улучшают физические свойства почвы. При этом получаемая жидкое удобрение обогащается микроэлементами и выращиваемая продукция экологическая чистая и имеет хорошие качества.

Полученные жидкие удобрения можно применять в качестве подкормки овощей и зерновых культур. Нами были заложены опыты по сравнению эффективности жидкого удобрения с другими минеральными удобрениями. В качестве опытных образцов выбраны рассада огурцов. Всходы появились через 5 дней и интенсивность роста рассады огурцов измеряли каждые 5 дней. Первые десять дней интенсивность роста всех образцов были почти одинаковыми. После 10 дневного роста их интенсивность меняется в зависимости от вида удобрения. Не подкормленные образцы рассады росли очень медленно, и они отставали от других на 30-100%. Рост рассады огурцов на жидком удобрении составил за 15 и 20 дней 14 и 18 см соответственно. При подкормке сульфатом калия за 20 дней рост составил 14 см, а при подкормке аммофосом рост составил за 20 дней 12 см. Судя по этим данным экспериментальных работ жидкое удобрение является наиболее эффективным по сравнению с другими.

Таким образом, путем комплексной переработкой отходов растительного происхождения можно производить твердые топлива, высококалорийное газообразное топливо и органическое удобрение, обогащенное дополнительными питательными веществами и микроэлементами. Применение продуктов переработки в сельском хозяйстве и в энергетической цели дает значительный экономический эффект и оздоравливает экологическую обстановку в районе образования и хранения отходов.

Список литературы

1. Нурсеитов Ш.Ш. и др., МНЖ «Наука и Мир» № 3, Волгоград, 2013, стр. 70
2. Нурсеитов Ш.Ш. и др., МНЖ «Наука и Мир» №7, Волгоград, 2014, стр. 192

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ «ЖАСЫЛ» ЭКОНОМИКАҒА ӨТКІЗУГЕ АРНАЛҒАН БЕЙРЕСМИ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМДІ ДАМУ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Бейсенбинов М.С., Хамзина Ш.Ш.

Инновациялық Еуразия Университеті, Павлодар қ.

Резюме. Приведены результаты социологического исследования экологических проблем региона, представлены рекомендации по формированию экологической культуры населения.

Summary. There are given the results of social research of ecological problems of the region and presented recommendations on formation of ecological culture among the population.

Бейресми экологиялық білім арқылы экологиялық мәдениет және табиғатқа жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру Қазақстан Республикасының «жасыл» экономикаға өту тұжырымдамасын жүзеге асырудағы білімнің құрамды бөлігі болып табылатын қоғамдық дамудың негізгі мақсаты болып табылады.

«ЖАҢА ЗАМАНҒА – ОЗЫҚ ТЕХНОЛОГИЯ»

XV Республикалық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдар жинағы.

Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» ауысу тұжырымдамасына сәйкес қоршаған ортаны қорғаудағы жаңа экомәдениеттің кең қоғамы ішінде тәрбиенің болуы міндет. Халық арасында энергия, су және басқа да табиғи ресурстарды пайдалануға үнемділік және жауапкершілікпен қарауды, қалыптастыру күнделікті қоқыстарды өңдеу үшін, оларды жеке-жеке жинауды әдетке айналдыру қажет [1].

Қазақстан Республикасының экологиялық жағдайдың нашарлауы мен табиғи ресурстардың азаюының басты себептерінің бірі қоғамның экологиялық мәдениетінің төмен деңгейі болып табылады. Бұл мәдениеттің қалыптасуы экология саласындағы мемлекет қызметінің басым бағыты, экологиялық қауіпсіздік пен елдің дамуының тұрақтылығын қамтамасыз етудің ең маңызды факторы болып танылды. Сондықтан да адамның табиғатқа деген тұтынушылық қарым-қатынасы, сарқылмалы табиғатты пайдалану (сонымен қатар стратегиялық ресурстар мен табиғи байлықтарды жаппай сату), қалпына келтіретін әлеуметтің кенет төмендеуіне әкелген табиғатқа шамадан тыс техногенді әсер тигізу сияқты қоғамның кемшіліктерін экологиялық мәдениеттің төмен деңгейімен түсіндіруге болады. Бұл техногенді әсер, әсіресе, Қазақстандағы экологиялық апат зоналары санының өсуіне әкеліп соқтырды. Оларды қайта қалпына келтіру үнемі артып отыратын материалдық шығындарды, шамамен елдің ұлттық табысының жартысын талап етеді.

Зерттеудің өзектілігі өзінің шешімі үшін едәуір маңызы бар экономикалық және әлеуметтік күшейтуді талап ететін және халықты қамтитын жергілікті экологиялық мәселелердің өсімі мен қоршаған ортаға тура және жанама әсер ету жайында халықтың ақпараттандырылу деңгейінің анықталуымен сипатталады. Экологиялық білім беру жеке тұлғаның қоршаған орта жағдайына жауапкершілігін қамтамасыз ететін білім мен білік жүйесін, құндылықтар бағдарларын, адамгершілік-эстетикалық қатынастарды қалыптастыруға бағытталған тәрбиенің, оқытудың, тұлғаның өздігінен білім алу және дамуының үздіксіз процесі түрінде келеді. Бейресми экологиялық білім беру арқылы экологиялық білім таратудың және насихаттау қызметі оқу орындарында сырттай жүзеге асырылады. Бейресми экологиялық білім беру қоғамның әр мүшесінің қоршаған ортаға қарым-қатынасын өзгерту үшін қоғамның барлығын қамту керек. Бір жағынан, олардың қоршаған ортаға жауапкершілік қатынасын жоғарылату, басқадан - қоғамның барлық мүшелерге қажетті білім беру, өз қызметтерін, табиғи жағдайларын әлеуметтік өмірде нашарлаптай немесе қоршаған ортаға тигізетін әсерін азайту осылай мүмкіндік ашуын жүзеге асырады.

Қазақстан Республикасының «жасыл» экономикаға ауысу тұжырымдамасын жүзеге асырудағы шешуші фактор ретінде қазақстандық қоғамның экологиялық мәдениетін қалыптастыру мәселелерінің анализі мен бейресми экологиялық білімнің маңыздылығын анықтау зерттеудің мақсаты болып табылады.

Зерттеу мәселесіне, мәні мен мақсатына сәйкес төмендегідей міндеттер қойылды:

- зерттеу тақырыбындағы әдебиетке аналитикалық шолу жасау;
- қоғамның экологиялық санасын қалыптастырудағы бейресми экологиялық білім мен мәдениеттің рөлі мен мәселелерін ашу және талдау;
- Павлодар облысының экологиялық мәселелерінің әлеуметтік зерттеуі мен мониторингін жүргізіп, олардың ішіндегі аймақ тұрғындарын толғандыратын ең өзекті мәселелерді анықтау;
- Қазақстан Республикасының «жасыл» экономикаға өту тұжырымдамасының стратегиясын жүзеге асырудағы шешуші фактор ретінде қоғамның экологиялық мәдениетін қалыптастыру жөніндегі ұсыныстарды ойластыру.

Зерттеудің ғылыми жаңа құбылысы аумақтың экологиялық мәселелері мен қоршаған ортаны қорғау қоғамдық пікірін қалыптасуы қоғамның әлеуметтік сұранысын салыстырмалы талдау нәтижелерінің жүйесін айқындау және кезеңді өткізу.

Жынысы, жасы, қоныстанған аумағы бойынша ересек адамдар туралы мәлімет жинайтын квоталық іріктеме негізінде тілшілер пікіртерін жүргізді. Барлығы 396 адам қатыстырылды. Зерттеу Павлодар, Екібастұз және Май аудандарында өтті. Зерттеудің нәтижесі бойынша сұрастырылғандардың 71%-ы қала мен ауданның экологиялық жағдайына наразылығын білдірді. Экологиялық жағдайына наразылығын білдірді.

25%-д
эколо
тұрғы
санай
болжа
нашар
нашар
негізі
Әлеум
сактай
сұраст
Ө
эколо
өту тү
Қ
қорша
тураль
құралд
қоғамд
өнеркә
қауіпсі
аймақт
қатыст
Қ
басым
механи
елімізд
құқықт
жүйесі

1.
Президе
2.
Республ
универс

БИ

Ре
растип
Иртыш
Su
and eco

Қа
адамны
маңызд

дар жинағы.

мдамасына сәйкес
тәрбиенің болуы
арды пайдалануға
қоқыстарды өңдеу

ауы мен табиғи
мәдениетінің төмен
сындағы мемлекет
тың тұрақтылығын
адамның табиғатқа
ту (сонымен қатар
алпына келтіретін
әсер тигізу сияқты
діруге болады. Бұл
ның өсуіне әкеліп
лдық шығындарды,

экономикалық және
лікті экологиялық
қайында халықтың
қ білім беру жеке
ін білім мен білік
қ қатынастарды
н білім алу және
йлім беру арқылы
да сырттай жүзеге
ң қоршаған ортаға
жағынан, олардың
қоғамның барлық
әлеуметтік өмірде
мүмкіндік ашуын

ымдамасын жүзеге
гиялық мәдениетін
нің маңыздылығын

ер қойылды:

логиялық білім мен

ттік зерттеуі мен
дыратын ең өзекті

тұжырымдамасының
огиялық мәдениетін

елері мен қоршаған
асын салыстырмалы

ар туралы мәлімет
Барлығы 396 адам
да өтті. Зерттеудің
логиялық жағдайына
ептейтіндердің саны

25%-ды құрайды. Тұрған жеріне байланысты Екібастұз қаласының тұрғындарын қаладағы экологиялық жағдай қанағаттандырмайды (79%). Павлодар қаласы және Май ауданының тұрғындары экологиялық жағдайды «қанағаттанарлық» және «қанағаттанарлықсыз» деп санайды. Жалпы халық арасында экологиялық жағдайдың дамуы жайында пессимистік болжамдар бар. Егер 39%-ды экологиялық жағдайдың өзгермеуі деп санасак және бастапқы нашар фон сол уақытта 28%-ды құраса, экологиялық жағдай міндетті түрде құртылады. Егер нашар экологияны Павлодар қаласында анықтаса (39%), экологиялық фонның сақталмауы негізінен Екібастұз қаласының тұрғындарында (44%) және Май ауданында (48%) байқалады. Әлеуметтік зерттеу бойынша белгіленген экологиялық талаптарды қандай да бір дәрежеде сақтайтын өндірістік кәсіпорындарды анықтауға әрекет етіп көрдік, бірақ сұрастырылғандардың жартысы (53%) бұл сұраққа жауап беруде қиындық туғызды.

Өткізілген әлеуметтік зерттеудің нәтижелерін қорытындылай келе, қоғамның экологиялық мәдениетінің қалыптасуы Қазақстан Республикасының «жасыл» экономикаға өту тұжырымдамасын іске асырудағы шешуші фактор болып табылатын атап айту қажет.

Қазақстан Республикасының «жасыл» экономикаға ауысу тұжырымдамасының, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі қоғамдық пікірдің және ауданның экологиялық жағдайы туралы жедел түрде ақпаратпен қамтамасыз ету стратегиясында: бұқаралық ақпарат құралдарының жүйесін кеңейту, оларды қоғамның үлкен бөлігіне қолжетімді еткізу, қоғамдық сананың экологизациясындағы рөлін арттыру; билік органдары тарапынан өнеркәсіп мекемелердің бақылауын күшейту; өнеркәсіп мекемелерінің экологиялық қауіпсіздік нормаларын сақтау; қоғамдық экологиялық қозғалыстарды ұлттық және аймақтық экологиялық саясатты жүзеге асырудың кілтті механизміне айналдыру; адамдарды қатыстыру мақсатында ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жалғастыру қажет [2].

ҚР «Жасыл экономикаға» ауысу тұжырымдамасымен анықталған, міндетті шешудегі басымдық бағыт, бұл экологиялық ағарту. Тұжырымдаманы іске асырудағы көпшілік механизмдердің бірі, көптеген экология бағыттарында алдағы деңгейдегі елдерден біздің еліміздің қалып қоюын жеті, табиғатты экстенсивті пайдаланбау, ведомствалық диктант, құқықтық нигилизм және экологиялық білімсіздікке жол бермейтін экологиялық қауіпсіздік жүйесін құру.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Концепция по переходу Республики Казахстан к «зеленой экономике». Утверждена Указом Президента Республики Казахстан от 30 мая 2013 г. №577.
2. Хамзина Ш.Ш., Кадырова М.С. Развитие неформального экологического образования в Республике Казахстан. // Вестник КазНУ. Серия экологическая. №2/1 (38). Казахский Национальный университет им. Аль-Фараби. Алматы. «Қазақ университеті», 4-5 октября 2013 г. С. 176-178.

ЕРТІС ӨЗЕНІНІҢ ӨСІМДІКТЕР ЖАЙЫЛМАСЫНЫҢ БИОӘРАЛУАНДЫЛЫҒЫНЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БАҒАЛАУ ӘДІСТЕРІ

Булхаирова А.М., Хамзина Ш.Ш.

Инновациялық Еуразия Университеті, Павлодар қ.

Резюме. В данной статье приведены результаты исследования разнообразия растительного покрова, структуры и динамики экосистем пойменных лугов в пойме реки Иртыш в пределах Павлодарской области.

Summary. The articles presents the results of diversity study of the vegetation cover, structure and ecosystem dynamics of meadow of alluvial land of the Irtysh river within Pavlodar region.

Қазіргі кезде табиғаттың биологиялық түрлілігі қарқынды бұзылуда, оның біраз бөлігі адамның кәсібімен байланысты болып келеді. Өсімдіктер және жануарлар- табиғаттың маңызды бөлігі, биогеоценоздың құрамында маңызды орын алады, және де қоғамның экономикалық дамуында да ролі зор, себебі, қоғам, табиғи ресурстарды қолданудың арқасында өмір сүреді.

МАЗМУНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

Биология, химия және химиялық технологиялар

1 СЕКЦИЯ

Биология, химия и химическая технология

1	С.Б.Казиева <i>ВЫСОКОТЕМПЕРАТУРНАЯ ПЛАЗМЕННАЯ ПЕРЕРАБОТКА ОТХОДОВ</i>	3
2	С.Б.Казиева <i>СЖИГАНИЕ-ГАЗИФИКАЦИЯ В ПЛОТНОМ СЛОЕ КУСКОВОГО МАТЕРИАЛА без ПРИНУДИТЕЛЬНОГО ПЕРЕМЕШИВАНИЯ и ПЕРЕМЕЩЕНИЯ МАТЕРИАЛА</i>	6
3	Д.Абдуганиев <i>ПРИЧИНЫ ВЯЗКОСТИ ЖИДКИХ ЖИРОВ при НЕОДНОКРАТНОМ НАГРЕВАНИИ</i>	10
4	А.Абдина <i>ЖІБЕК ТАЛШЫҚТАРЫНАН ТОҚЫЛҒАН МАТАНЫҢ ТИІМДІЛІГІ</i>	12
5	B.Yeskendir <i>HYDROCARBON COMPOSITION of CATALYTIC PROCESSING GAS of a RUBBER-CONTAINING WASTAGE</i>	13
6	Zh.K.Kairbekov, N.T.Smagulova, L.S.Rakhymbay <i>SECOND PROCESSING of COKE CHEMICAL RESINS</i>	14
7	H.G.Kuandykova <i>ROLE of THERMOCATALYTIC PROCESSING IN A SALVAGE of WORN-OUT TIRE COVERS</i>	16
8	Zh.K.Kairbekov, N.T.Smagulova, M.S. Muratova <i>CATALYTIC PROCESSING of COKE-CHEMICAL RESIN</i>	17
9	Н.Х.Нарзулла, А.Баймолда <i>ТАҒАМ ҚҰРАМЫНДАҒЫ ТРАНСМАЙ ҚЫШҚЫЛ-ДАРЫНЫҢ ЖҮРЕК-ҚАНТАМЫР ЖҮЙЕСІ АУРУЛАРЫ ДАМУЫНА ӘСЕРІ</i>	18
10	А.Ә.Жайлханова, М.Ш. Сулейменова <i>О ФИЗИОЛОГИЧЕСКОЙ РОЛИ ИОНОВ ВОДОРОДА</i>	20
11	И.Б.Джакупова, Р.Е. Орынбасарова <i>ГЕНЕТИЧЕСКИ МОДИФИЦИРОВАННЫЕ ОРГАНИЗМЫ</i>	22
12	С.К.Сейтов <i>ТЕХНОЛОГИЯ ПЕРЕРАБОТКИ ПЛАСТИКОВЫХ ОТХОДОВ с ЦЕЛЬЮ ПОЛУЧЕНИЯ ПОЛИМЕРНЫХ КОМПОЗИЦИОННЫХ МАТЕРИАЛОВ с УГЛЕРОДНЫМИ НАПОЛНИТЕЛЯМИ на МУСОРО-ПЕРЕРАБАТЫВАЮЩИХ ЗАВОДАХ</i>	24
13	A.Sh.Akimova <i>THE NEW ACHIEVEMENTS in BIOTECHNOLOGY</i>	26
14	А.М.Рамазанова, А.М.Рақымбек, Ж.Б.Абділіева <i>ПРОБЛЕМЫ УВЕЛИЧЕНИЕ ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТИ ЖИЗНИ в КАЗАХСТАНЕ</i>	28
15	Р.М.Мустафаева <i>ҚАЛА МАҢЫНДАҒЫ ЭКОЖҮЙЕЛЕРГЕ АУЫП МЕТАЛДАРДЫҢ ТАРАЛУЫ</i>	30
16	Таймас Адлен <i>ИСПОЛЬЗОВАНИЕ БАКТЕРИЙ для ОЧИСТКИ ПОЧВЫ и ВОДЫ, ЗАГРЯЗНЁННЫХ РТУТЬЮ (на ПРИМЕРЕ Р.НУРА)</i>	33
17	Ш.Ш.Нурсейтов, М.Жанибекқызы, М.Н.Сахова <i>ПЕРЕРАБОТКА ОТХОДОВ на ТВЕРДЫЕ и ГАЗООБРАЗНЫЕ ТОПЛИВА</i>	35
18	Бейсенбинов М.С., Хамзина Ш.Ш. <i>ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ-НЫҢ «ЖАСЫЛ» ЭКОНОМИКАҒА ӨТКІЗУГЕ АРНАЛҒАН БЕЙРЕСМИ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМДІ ДАМУ ТУРАЛЫ МӘСЕЛЕЛЕРІ</i>	37
19	А.М.Булхаирова, Ш.Ш.Хамзина <i>ЕРТІС ӨЗЕНІНІҢ ӨСІМДІКТЕР ЖАЙЫЛМАСЫ-НЫҢ БИОӘРАЛУАНДЫЛЫҒЫНЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БАҒАЛАУ ӘДІСТЕРІ</i>	39